Zbirka odločb sodne prakse

SKLEP PREDSEDNIKA SODIŠČA

z dne 16. julija 2020 *

„Pritožba – Intervencija – Statut Sodišča Evropske unije – Člen 40 – Interes za rešitev spora“

V zadevi C-883/19 P,

zaradi pritožbe na podlagi člena 56 Statuta Sodišča Evropske unije, vložene 3. decembra 2019,

HSBC Holdings plc s sedežem v Londonu (Združeno kraljestvo),

HSBC Bank plc s sedežem v Londonu,

HSBC France s sedežem v Parizu (Francija),

ki jih zastopajo K. Bacon, QC, D. Bailey, barrister, M. Simpson, solicitor, ter C. Angeli in M. Giner, odvetnika,

pritožnice,

druga stranka v postopku je

Evropska komisija, ki jo zastopajo P. Berghe, M. Farley in F. van Schaik, agenti,

tožena stranka na prvi stopnji,

PREDSEDNIK SODIŠČA,

na podlagi predloga K. Jürimäe, sodnice poročevalke,

po opredelitvi M. Bobka, generalnega pravobranilca,

sprejema naslednji

Sklep

1 Družbe HSBC Holdings plc, HSBC Bank plc in HSBC France (v nadaljevanju skupaj: družbe HSBC) s pritožbo predlagajo razveljavitev sodbe Splošnega sodišča Evropske unije z dne 24. septembra 2019, HSBC Holdings in drugi/Komisija (T-105/17, EU:T:2019:675, v nadaljevanju: izpodbijana sodba), s katero je to razglasilo ničnost člena 2(b) Sklepa Komisije C(2016) 8530 final z dne 7. decembra 2016 v zvezi s postopkom na podlagi člena 101 PDEU in člena 53 Sporazuma EGP (zadeva AT.39914 – Eurski obrestni izvedeni finančni instrumenti) (v nadaljevanju: sporni sklep), v preostalem pa njihovo tožbo zavrnilo.

* Jezik postopka: angleščina.

2 Družbe JPMorgan Chase TDI Co., JPMorgan Chase Bank, National Association, in J. P. Morgan Services LLP (v nadaljevanju skupaj: družbe JPMC) so z vlogo, ki je bila v sodnem tajništvu Sodišča vložena 20. marca 2020, na podlagi člena 40, drugi odstavek, Statuta Sodišča Evropske unije predlagale intervencijo v podporo predlogom družb HSBC.

3 Evropska komisija in družbe HSBC so 22. oziroma 30. aprila 2020 v sodnem tajništvu vložile pisna stališča o tem predlogu. Družba HSBC je z vlogo, ki jo je v sodnem tajništvu vložila 18. maja 2020, pred potekom roka za vložitev stališč svoja prvotna stališča dopolnila ob upoštevanju sklepa predsednika Sodišča z dne 30. aprila 2020, Komisija/HSBC Holdings in drugi (C-806/19 P, neobjavljen, EU:C:2020:364), navedeni akt pa je bil ob upoštevanju teh okoliščin vnesen v spis.

Predlog za intervencijo

4 Družbe JPMC v utemeljitev svojega predloga v bistvu navajajo, da so zoper sporni sklep, ki je bil naslovljen tudi nanje, vložile tožbo, vpisano v sodnem tajništvu Splošnega sodišča pod opravilno številko T-106/17, in da se navedena tožba nanaša na isto problematiko, kot je ta, ki se obravnava v tej pritožbi. Poudarjajo, da je Splošno sodišče na podlagi člena 69(1)(b) Poslovnika odločilo, da v navedeni zadevi postopek prekine do izdaje sodbe Sodišča v zvezi z obravnavano pritožbo. Iz zadnjenavedene odločbe pa naj bi očitno izhajalo, da je bila zadeva T-106/17 prekinjena zaradi obstoja tožbenih razlogov, ki so skupni tistim iz zadeve T-105/17 in zato tudi tistim iz obravnavane zadeve. Obstoj skupnih tožbenih razlogov naj bi poleg tega potrjevala izpodbijana sodba. Na podlagi navedenega sklepajo, da bo sodba v tej zadevi po pritožbi neposredno vplivala na izid njihove ničnostne tožbe. V teh okoliščinah družbe JPMC poudarjajo, da bi bilo nepravično, če bi se Sodišče izreklo o vprašanjih, ki bodo odločilna za rešitev njihove tožbe, ne da bi se do teh vprašanj opredelile.

5 Družbe JPMC zato menijo, da imajo neposreden interes za rešitev spora v smislu člena 40, drugi odstavek, Statuta Sodišča Evropske unije.

6 V zvezi s tem iz zadnjenavedene določbe izhaja, da ima vsaka fizična ali pravna oseba pravico intervenirati v sporu, ki poteka pred sodišči Evropske unije, razen v sporu med državami članicami, med institucijami Unije ali med državami članicami na eni strani in institucijami Unije na drugi, če lahko ta oseba izkaže interes za rešitev navedenega spora.

7 V skladu z ustaljeno sodno prakso Sodišča je treba pojem „interes za rešitev spora“ v smislu navedene določbe opredeliti glede na sam predmet spora ter ga razumeti kot neposreden in dejanski interes glede odločitve o samih predlogih, ne pa kot interes v zvezi z navedenimi razlogi ali trditvami kot takimi. Izraz „rešitev spora“ se namreč nanaša na predlagano končno odločitev, kot naj bi bila navedena v izreku odločbe, s katero se postopek konča. Natančneje, gre torej za neposreden in dejanski interes za ugoditev predlogom stranke, ki jo predlagatelj intervencije namerava podpreti (sklep predsednika Sodišča z dne 30. aprila 2020, Komisija/HSBC Holdings in drugi, C-806/19 P, neobjavljen, EU:C:2020:364, točka 7 in navedena sodna praksa).

8 V zvezi s tem je treba zlasti preveriti, ali vlagatelja predloga za intervencijo izpodbijani akt neposredno zadeva in ali je njegov interes za rešitev spora gotov. Interes za rešitev spora je načeloma mogoče šteti za dovolj neposreden le, če ta rešitev lahko spremeni pravni položaj predlagatelja intervencije (sklep predsednika Sodišča z dne 30. aprila 2020, Komisija/HSBC Holdings in drugi, C-806/19 P, neobjavljen, EU:C:2020:364, točka 8 in navedena sodna praksa).

9 Spomniti je treba tudi, da v skladu s sodno prakso Sodišča stranka, ki ji je na podlagi člena 40 Statuta Sodišča Evropske unije dovoljena intervencija v sporu, ki je Sodišču predložen, ne more spremeniti predmeta spora, kot je določen s predlogi in razlogi glavnih strank. Iz tega sledi, da so dopustne le trditve intervenienta, ki spadajo v okvir, opredeljen s temi predlogi in razlogi. Zato je treba interes vlagatelja predloga za intervencijo za rešitev tega spora presoditi zlasti ob upoštevanju predmeta spora

v pritožbenem postopku, kot izhaja iz predlogov glavnih strank in razlogov, navedenih v podporo tem predlogom (sklep predsednika Sodišča z dne 30. aprila 2020, Komisija/HSBC Holdings in drugi, C-806/19 P, neobjavljen, EU:C:2020:364, točka 9 in navedena sodna praksa).

10 V obravnavani zadevi je iz točke 42 izpodbijane sodbe razvidno, da so družbe HSBC v okviru tožbe, ki so jo vložile pri Splošnem sodišču in na podlagi katere je bila izdana izpodbijana sodba, predlagale, prvič, razglasitev ničnosti člena 1 in člena 2(b) spornega sklepa ter, drugič, spremembo zneska globe, ki jim je bila naložena s tem členom 2(b).

11 Komisija je v členu 1 spornega sklepa ugotovila, da so družbe, na katere se ta sklep nanaša, med katerimi so družbe JPMC in družbe HSBC, kršile člen 101 PDEU, ker so sodelovale pri „enotni in trajajoči“ kršitvi, ki je zajemala „sporazume in/ali usklajena ravnanja, katerih cilj je bilo izkrivljanje običajnega poteka določanja elementov cen v sektorju eurskih obrestnih izvedenih finančnih instrumentov“. Komisija je v členu 2(b) tega sklepa družbam HSBC solidarno naložila globo 3.3606.000 EUR za kršitev iz tega člena 1.

12 Splošno sodišče je v izpodbijani sodbi zavrnilo tožbene razloge družb HSBC, s katerimi so te primarno predlagale razglasitev ničnosti člena 1 spornega sklepa. Ugodilo pa je tretjemu očitku iz prvega dela tožbenega razloga za razglasitev ničnosti člena 2(b) navedenega sklepa in ga razglasilo za ničnega.

13 V teh okoliščinah družbe HSBC s pritožbo predlagajo, prvič, razveljavitev točke 2 izreka izpodbijane sodbe, s katero je Splošno sodišče zavrnilo njihovo tožbo v delu, v katerem se je nanašala na razglasitev ničnosti člena 1 spornega sklepa, in drugič, razglasitev ničnosti člena 1(b) navedenega sklepa.

14 Ugotoviti je treba, ali imajo v teh okoliščinah družbe JPMC v okviru te pritožbe utemeljen neposreden in dejanski interes za ugoditev predlogom družb HSBC v smislu sodne prakse, navedene v točki 7 tega sklepa.

15 V zvezi s tem je treba poudariti, da se obravnavana pritožba nanaša zlasti na zakonitost presoje Splošnega sodišča v zvezi z obrazložitvijo izreka spornega sklepa, s katerim je Komisija ugotovila obstoj kršitve člena 101(1) PDEU. Družbe HSBC v zvezi s tem trdijo, da je Splošno sodišče napačno uporabilo pravo, ker je zavrnilo njihove tožbene razloge za razglasitev ničnosti, ki se nanašajo na to, da je Komisija to kršitev napačno opredelila kot kršitev zaradi cilja v smislu člena 101(1) PDEU ter kot enotno in trajajočo kršitev. Poleg tega menijo, da je Splošno sodišče napačno uporabilo pravo, ker je zavrnilo njihov tožbeni razlog za razglasitev ničnosti, ki se je nanašal na kršitev načel domneve nedolžnosti in dobrega upravljanja ter pravice do obrambe zaradi sprejetja tega sklepa po sklepu o poravnavi, v katerem je Komisija že zavzela stališče o sodelovanju družb HSBC pri zadevni kršitvi.

16 Res je, da je treba v skladu z ustaljeno sodno prakso Sodišča odločbo, kot je sporni sklep, čeprav je sestavljena in objavljena v obliki ene same odločbe, analizirati kot skupek več posamičnih odločb, s katerimi je glede vsakega od podjetij, na katera so naslovljene, ugotovljena kršitev ali kršitve in v katerih jim je, odvisno od primera, naložena globa (sodba z dne 15. oktobra 2002, Limburgse Vinyl Maatschappij in drugi/Komisija, C-238/99 P, C-244/99 P, C-245/99 P, C-247/99 P, od C-250/99 P do C-252/99 P in C-254/99 P, EU:C:2002:582, točka 100 in navedena sodna praksa). Zato bi Sodišče, če bi bilo predlogom družb HSBC v okviru te pritožbe ugodeno, razveljavilo izpodbijano sodbo in bi – v primeru, da bi samo dokončno odločilo o sporu v skladu s členom 61, prvi odstavek, Statuta Sodišča Evropske unije, če bi presodilo, da je tožba na prvi stopnji utemeljena – razglasilo ničnost člena 1(b) spornega sklepa, ki se uporablja samo za te družbe.

17 Vendar je treba ugotoviti, na eni strani, da so v obravnavani zadevi družbe JPMC kot sonaslovnice spornega sklepa del družb, za katere je bilo ugotovljeno, da so skupaj z družbami HSBC sodelovale pri kršitvi iz člena 1 tega sklepa. Na drugi strani, čeprav se člen 1(c) navedenega sklepa, za katerega družbe JPMC predlagajo razglasitev ničnosti v okviru zadeve T-106/17, dejansko uporablja samo za

zadnjenavedene družbe, pa so razlogi za razglasitev ničnosti, ki jih navajajo ter ki se nanašajo na naravo in obstoj kršitve, ugotovljene v istem sklepu, podobni razlogom, ki so jih navedle družbe HSBC. Tako so ne glede na sodno prakso, navedeno v prejšnji točki, sklepi o ugotovitvi udeležbe družb HSBC in JPMC pri istih „sporazumih in/ali usklajenih ravnanjih“ v smislu člena 101(1) PDEU, čeprav se razlikujejo, med seboj tesno povezani ali celo soodvisni.

18 V teh okoliščinah in glede na to, da družbe HSBC s pritožbo izpodbijajo obstoj in naravo kršitve člena 101(1) PDEU, bo sodba, ki bo izdana v tej zadevi – v kateri bo Sodišče bodisi ugodilo predlogom družb HSBC in razveljavilo izpodbijano sodbo bodisi zavrnilo pritožbene razloge teh družb – nujno neposredno vplivala na presojo Splošnega sodišča v zvezi s tožbo, ki so jo vložile družbe JPMC, v delu, v katerem se ta nanaša na razglasitev ničnosti člena 1(c) spornega sklepa.

19 Zato je treba brez poseganja v presojo pritožbenih razlogov v utemeljitev te pritožbe ugotoviti, da bo Sodišče s sodbo, ki bo izdana v tej zadevi, dokončno odločilo o pravni utemeljenosti pritožbenih razlogov, ki so jih družbe HSBC navedle v zvezi z ugotovitvijo Komisije o obstoju in naravi kršitve iz člena 1 spornega sklepa, katerega pravna vsebina se deloma ujema z razlogi, ki so jih družbe JPMC navedle na prvi stopnji v okviru zadeve T-106/17.

20 Če torej družbam JPMC ne bi bilo dovoljeno intervenirati v tej zadevi v podporo predlogom družb HSBC, bi jim bila odvzeta možnost, da se konkretno izjavijo o pravni utemeljenosti svojih razlogov, čeprav bo v sodbi, ki bo izdana v tej zadevi, podan odgovor, ki bi bil lahko odločilen za presojo Splošnega sodišča glede utemeljenosti navedenih razlogov.

21 V teh okoliščinah je treba pojem „interes za rešitev spora“ iz člena 40, drugi odstavek, Statuta Sodišča Evropske unije v povezavi s členom 47 Listine Evropske unije o temeljnih pravicah razlagati tako, da omogoča ugoditev predlogu za intervencijo, kakršen je predlog družb JPMC.

22 V zvezi s tem je treba opozoriti, da načelo enakosti orožij, ki je sestavni del načela učinkovitega sodnega varstva pravic pravnih subjektov na podlagi prava Unije, določenega v členu 47 Listine o temeljnih pravicah, in ki, tako kot med drugim načelo kontradiktornosti, izhaja iz pojma poštenega sojenja, vključuje obveznost dati vsaki stranki razumno možnost, da predstavi svoje trditve pod pogoji, ki je v primerjavi z nasprotno stranko ne postavljajo v bistveno slabši položaj (glej v tem smislu sodbi z dne 2. decembra 2009, Komisija/Irska in drugi, C-89/08 P, EU:C:2009:742, točka 54, in z dne 16. oktobra 2019, Glencore Agriculture Hungary, C-189/18, EU:C:2019:861, točka 61).

23 Iz tega izhaja, da je treba razlikovati glede na to, ali naslovniki odločbe, kot je sporni sklep, ki so vložili tožbo na prvi stopnji – katere obravnava je prekinjena – predlagajo intervencijo v okviru spora v zvezi s samim obstojem kršitve člena 101(1) PDEU, za katero so bili določeni kot sostorilci, ali pa predlagajo intervencijo v okviru spora, ki se nanaša zgolj na zakonitost ali znesek globe, ki je bila naložena drugemu sostorilcu zaradi te kršitve.

24 V prvem primeru namreč to, da so predlagatelji intervencije podjetja, za katera je bilo ugotovljeno, da so sodelovala pri kršitvi člena 101(1) PDEU, tem predlagateljem omogoča utemeljitev neposrednega interesa za odločitev o predlogih, ki jih je v okviru spora o izpodbijanju obstoja navedene kršitve podal drug udeleženec te kršitve, če so sami vložili ničnostno tožbo zoper sklep o njihovem sodelovanju pri isti kršitvi, ki temelji na razlogih za razglasitev ničnosti, ki so v bistvu enaki ali podobni tistim, navedenim v okviru navedenega spora. Nasprotno pa predlagatelji intervencije v zvezi z drugim primerom glede na individualno naravo glob, naloženih na podlagi člena 101(1) PDEU, utemeljujejo le posredni interes za rešitev spora, v katerem bi želeli intervenirati (glej v tem smislu sklep predsednika Sodišča z dne 30. aprila 2020, Komisija/HSBC Holdings in drugi, C-806/19 P, neobjavljen, EU:C:2020:364, točka 13 in navedena sodna praksa).

25 V obravnavani zadevi predlog za intervencijo – v nasprotju s predlogom iz zadeve C-806/19 P, Komisija/HSBC Holdings in drugi – spada pod prvega od navedenih dveh primerov.

26 Zato imajo družbe JPMC utemeljen interes za rešitev spora v smislu člena 40, drugi odstavek, Statuta Sodišča Evropske unije.

27 Vendar je treba opozoriti, da v skladu s sodno prakso Sodišča, navedeno v točki 9 tega sklepa, stranka, ki ji je bila dovoljena intervencija, ne more spremeniti predmeta spora, kot je omejen s predlogi in razlogi glavnih strank. Iz tega sledi, da so dopustne samo tiste trditve intervenienta, ki spadajo v okvir, opredeljen s temi predlogi in razlogi.

28 V zvezi s procesnimi pravicami družb JPMC je treba ugotoviti, da je bil predlog za intervencijo vložen v enomesečnem roku, določenem v členu 190(2) Poslovnika, tako da imajo na podlagi člena 131(4) tega poslovnika, ki se v pritožbenem postopku uporablja na podlagi člena 190(1) navedenega poslovnika, načeloma pravico prejeti vse procesne akte, ki so bili vročeni strankam.

29 V teh okoliščinah je treba družbam HSBC in Komisiji določiti kratek rok za morebitno vložitev prošnje za zaupno obravnavanje listin iz spisa v tej zadevi.

30 Iz vsega navedenega izhaja, da je treba družbam JPMC dovoliti intervencijo v sporu v podporo predlogom družb HSBC.

Stroški

31 V skladu s členom 137(1) Poslovnika, ki se na podlagi člena 184(1) tega poslovnika uporablja za pritožbeni postopek, končna sodba ali končni sklep vsebuje odločbo o stroških.

32 Ker je bilo v obravnavanem primeru predlogu za intervencijo družb JPMC ugodeno, je treba odločitev o stroških njihove intervencije pridržati.

Iz teh razlogov je predsednik Sodišča sklenil:

1. **Družbam JPMorgan Chase & Co., JPMorgan Chase Bank, National Association, in J. P. Morgan Services LLP se dovoli intervencija v zadevi C-883/19 P v podporo stališčem družb HSBC Holdings plc, HSBC Bank plc in HSBC France.**

2. **Sodni tajnik ob upoštevanju točke 3 vroči družbam JPMorgan Chase & Co., JPMorgan Chase Bank, National Association, in J. P. Morgan Services LLP kopije vseh procesnih aktov.**

3. **Družbam HSBC Holdings plc, HSBC Bank plc in HSBC France ter Evropski komisiji se določi rok za morebitno vložitev predloga za zaupno obravnavo listin iz spisa v obravnavani zadevi v razmerju do družb JPMorgan Chase & Co., JPMorgan Chase Bank, National Association, in J. P. Morgan Services LLP.**

4. **Družbam JPMorgan Chase & Co., JPMorgan Chase Bank, National Association, in J. P. Morgan Services LLP se določi rok, da pisno predložijo razloge v podporo svojim predlogom.**

5. **Odločitev o stroških se pridrži.**

Podpisi